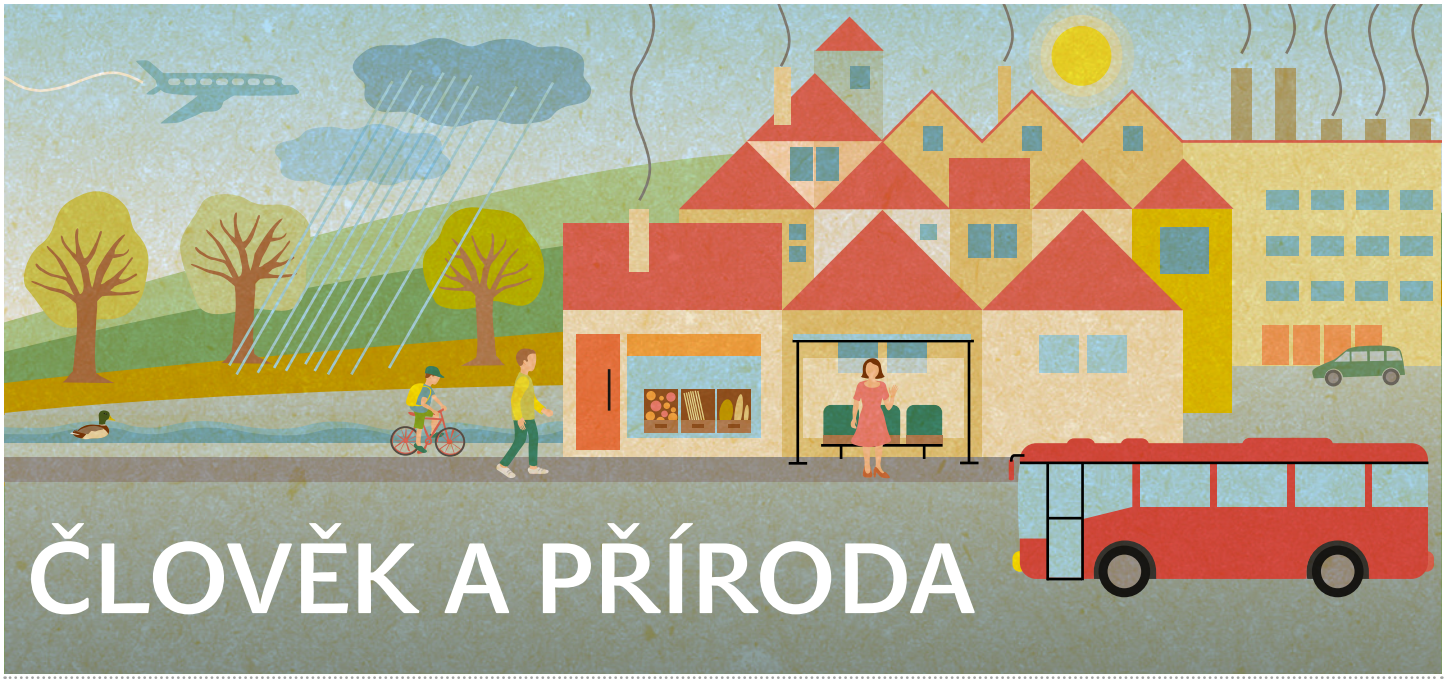

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Všechno, co potřebujeme, pochází z přírody.

Bereme z ní vodu, jídlo i všechny další věci.
Třeba na výrobu oblečení je potřeba pěstovat rostliny.
Z rostlin se vyrábí látky, například bavlna.
Z bavlny jsou trička nebo rifle.

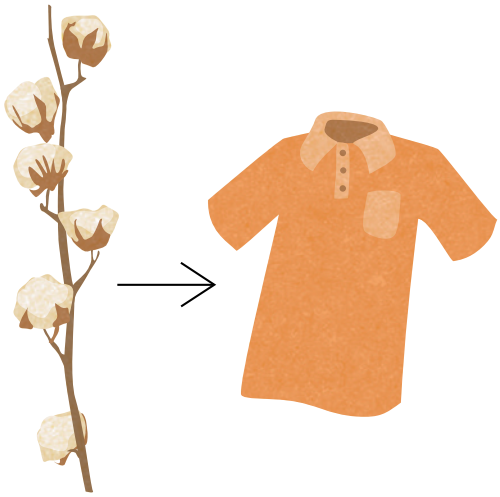

I my jsme součástí přírody.

Proto potřebujeme přírodě rozumět.
Potřebujeme vědět, jak to v přírodě funguje.
Také potřebujeme vědět, jak na přírodu působíme.
Abychom ji mohli chránit a věděli, jak to správně dělat.

Někdy se ochraně přírody říká **ekologie**.

Ekologie je věda o životě přírody, lidí a zvířat dohromady.

Příroda na celé planetě je zničená tím, co lidé dělají.

Lidé kácí lesy.
Lidé vypouští jedy do vody.
Lidé vypouští jedovaté plyny do vzduchu.
Lidé dělají hodně odpadků.
To přírodě škodí.

Je potřeba chránit přírodu.

Musíme se starat o to, aby se i zvířatům a rostlinám dobře žilo. Aby měly kde žít.

Bez přírody ani my nemůžeme žít. Jsme na ní závislí.

Co můžu pro přírodu dělat já?

- **Můžu třídit odpadky.**
  Vytříděné odpadky se recyklují. To znamená, že se znovu použijí. Například když vyhodím sklo do popelnice na sklo, vyrobí se z něj nové lahve.
- **Můžu dělat méně odpadu.**
  Třeba nakoupit jen tolik jídla, kolik sním. Pak přikoupit další. Vyhnu se tím vyhození zkaženého jídla.
  Můžu si také do obchodu nosit vlastní látkové pytlíky na ovoce, zeleninu a pečivo. Nemusím pak používat jednorázové plastové.

- **Můžu nakupovat v obchodech, kterým se říká bezobalové.**
  V bezobalových obchodech se prodává zboží, které je vystavené ve velkých nádobách. Není to jako v supermarketu v malých plastových pytlících.
  Já si naberu do své vlastní nádoby jen tolik, kolik potřebuji. Například si jdu koupit čočku. Přinesu si na ni vlastní pytlík. Do něj si naberu tolik čočky, kolik potřebuji.
- V bezobalových obchodech si můžu koupit jídlo, kosmetiku nebo čisticí prostředky.

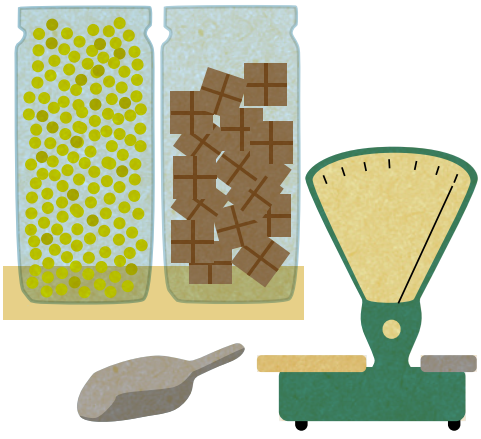

- **Můžu nechat spravit rozbité věci.**
  Nemusím je vyhazovat.
  Například když se mi roztrhnou kalhoty,
  můžu si je nechat zašít.
- **Můžu darovat věci, které už nechci.**
  Například oblečení, které je mi malé a pořád vypadá hezky, můžu darovat na charitu.
- **Můžu jezdit hromadnou dopravou, jezdit na kole nebo chodit pěšky.**

- **Můžu pít vodu z kohoutku a nosit vlastní lahev**.
  Nemusím tak kupovat balenou vodu.
- **Můžu šetřit vodou.** Třeba se raději krátce osprchovat než napouštět vanu. Nebo prát, až když naplním celou pračku.
- **Můžu jíst méně masa.** Protože chov zvířat a výroba masa zatěžují přírodu.
- **Můžu nakupovat od místních zemědělců a výrobců.** Například raději koupit česká rajčata na trhu, než španělská v supermarketu.

- **Můžu kupovat ekologické výrobky,** například drogerii.
  Ekologická drogerie není jedovatá, neškodí přírodě.
  Ekologické výrobky mají na obalu různé označení.
  Můžu se zeptat v obchodě, které výrobky jsou ekologické.

Autorka textu: Jitka Brchaňová
Spolupráce na textu: Veronika Juříčková, Irena Vlahovičová, Ondřej Srp, Oldřich Malý, Zdeněk Jiříček, Kateřina Prokešová
Ilustrace a grafická úprava: Helena Neubertová
©Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, z.s.
Vytvoření letáku bylo možné díky podpoře Active Citizens Fund.

Měníme společnost.
S odvahou.